

מסורת הש"ס

(א) שבעות מט: ג (ב) צ"ק יא: טו: ג (ג) נ"ע מוס' גיטין טו. ד"ה כלן שנה ומוס' צ"ק יא: ד"ה את' (ד) גיטין יד. כט: (ה) נדרבות ט. ושי"ג, (ו) נהעלים שרות כלי"ל, (ז) לקמן מב, (ח) והר"ף והר"ש גרסי או נעל כפניהם כו, ט) [לקמן מב: ועמ"ש מוס' שם בשם ר"ת], י) פסוק גבי אשם גולות כתיב כלי"א ועיין שם, (כ) [מט: ג, ט] נוע"י מוס' צ"ק מ: ד"ה סבריה,

‏»‏

תורה אור השלם

1 או נפש בי תשבוע לבטא בשפתים להרע או להטיב לכל אשר יבטא הָאָדָם בשבועה וְנַעֲלֵם מִפְּנֵי הוּאָ יָדַע וְאָשֶׁם לְאַתֵּר מֵאֲלֶהָ: ויקרא ה ד

‏»‏

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה נאנסה וכו' שכן הוזה אע"פ:

‏»‏

גליון הש"ס

נמרא מ"ט דהא מסרה לבן דעת. עיין לקמן דף ג"ג ע"ב מוס' ד"ה א"י תוס' ד"ה רב ר' וכו' וא"ת והא תנן. ק"י הקשה פירוש' גיטין שם ועיין שם:

‏»‏

לעזי רש"י

פוסקיו"ר [פוסקיו"ר ש.]. מעיר.

‏»‏

מוסף רש"י

שניהם צאשם. אם נשבעו לשקר והיו נשכרים בשבעתם להקל

פרעון מעליהם כפירת ממון היא זו וקרצן שבעה שלהם אשם

איל בן צ' שנים דכתיב (ויקרא ה)'' והציא את אשמו איל תמים

צערכן כסף (שני) שקלים והוא אשם גזילות: **נאנסה**. ע"י לטמים

ונשבעו שכן (א) אע"פ שהשואל

משלם אונסין משביעין אותו כדרך

הוא שבעה שאינה נרשמת דמיישין

שמה נתן עיניו זה ונשבע שנאנסה

ואינה נרשמתו: **שוכר דבין כך ובין כך**

מיפטור. מתשלומין קאי בחטאת:

בין כך ובין כך. בין שנשבע בחמת

שמתה כדרכה בין שנשבע לשקר

שנאנסה פטור ענמו מלשלם הלכך

אין צשקר זה כפירת ממון דהא אם

הודה על האמת היה פטור שבעת

ציטוי היא ובחטאת: שואל דבין כך

ובין כך חייב לשלם. נמנא שלא

כפר ממון צשיקור שבעתו ושבעת

ציטוי קאי בחטאת: **כגון שנגנבה**.

והשוכר חייב לשלם לצעלים והשואל

ישלם לשוכר: **ואמרו מסה מחמם**

מלאכה. ופטור שואל ענמו צשקר

מלשלם לשוכר והשוכר מלשלם

לצעלים: **שמסה כדרכה**. ואם הודו על

האמת שוכר פטור ושואל חייב:

שנגנבה. ושניהם חייבין: **ואמרו מסה**

כדרכה. השוכר פטור ענמו צשקר

אצל השואל לא נפטור בכן מלשלם:

חיובי מיחייב. לשלם קאי על שבעתו

בחטאת: **מאי קמ"ל**. רבי ירמיה

משניות שלימות הן בשבעות^(א) המסנה

מחובה לחובה ומפטור לפטור

ומפטור לחובה פטור מאשם גזילות

מחובה לפטור חייב: **רב אמר פטור**.

מכל מה שהיה נפטור אם שמרה הוא

ענמו: **חייב אפי'** צאונסין: ולא

מינעיא כו'. דפטור מן האונסין

ואין לך לומר פשיעה היא זו שמסרה

לאחר: **מרייהו**. פשוטיו"ר צלע"ז:

מאי דחזא. אחד מן התלמידים שמע

מפיו דפטרייה סבר שומר שמסר

לשומר כו': **הוו מפקדי** לה. דלא

מנא אמרי ליה אין ר'נוגו שיהא

צידה: **להא שמעמא**. דר' יוחנן

רביה: אי הכי לנעלים צעי לשלומי.

שואל שהם השאיליה לו: **דאמרי**

לי. צעלים לשוכר: **לדעתך**.

כר'נוק אם סתרה להשאיל לו ימי

שכירותך אין אנו מקפדין הלכך

הוא השאילה והנעלים אין יכולין

לומר אין ר'נוגו: **מסרן לצנו** כו'.

או שמסרן לצנו ולצמו הקטנים:

צפניהם. צפני אותם הקטנים

שלא ילאו לחן ויאצדו המעות:

על

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

שׁוֹכֵר דְּמִיחִיב בַּגְּנִיבָה ואבידה. מכאן יש להוכיח דהלכה כמ"ד

דשוכר כשומר שכן דמי וכן מוכח צריש אלמנה לכ"ג

(יבמות סו:) וכן פרק השואל (לקמן דף זא. ושם) גצי מרימר צר

חגיגה אוגר כודנייתא לצי מחאי'ט :

פּעמִים שְׁשִׁנִּיהֶם באשם פעמים **שהשוכר בחטאת והשואל באשם פעמים שהשוכר באשם והשואל בחטאת** הא כיצד "כפירת ממון אשם יביטוי שפתים חטאת פעמים ששניהם בחטאת כגון שמתה כדרכה ואמרו נאנסה שוכר דבין כך ובין כך מיפטור פטור בחטאת שואל דבין כך ובין כך חיובי מיחייב בחטאת פעמים ששניהם באשם כגון שנגנבה ואמרו מתה מחמת מלאכה דתרווייהו קא כפרי ממונא דהא מיחייבי וקא פטרי נפשייהו שוכר בחטאת ושואל באשם כגון שמתה כדרכה ואמרו מתה מחמת מלאכה שוכר דבין כך ובין כך מיפטור פטור חייב בחטאת שואל דמיחייב במתה כדרכה וקא פטר נפשיה במתה כדרכה באשם שואל דבין כך ובין כך חיובי מיחייב בחטאת מאי קמ"ל לאפוקי מדרבי אמי ^(א)דאמר כל שבועה שהדיינים משביעים אותה אין חייבין עליה משום שבועת ביטוי שנאמר יאו נפש כי תשבע לבטא בשפתים כי תשבע מעצמה קמ"ל ידלא כר' אמי ^(ב)אתמר שומר שמסר לשומר ^(ג)רב אמר פטור ור' יוחנן אמר יחייב אמר אביי לטעמיה דרב לא מבעיא שומר חנם שמסר לשומר שכר דעלווי עלייה לשמירתו אלא אפילו שומר שכר שמסר לשומר חנם דגרועי גרעה לשמירתו פטור ^(ד)מאי טעמא דהא מסרה לבן דעת ולטעמיה דר' יוחנן ילא מבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם דגרועי גרעה לשמירתו אלא אפי' ש"ח שמסר לשומר שכר דעלווי עלייה לשמירתו חייב דא"ל ^(ה)אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר אמר רב חסדא הא דרב ^(ו)לאו בפירוש אתמר אלא מכללא דהנהו גינאי דכל יומא הוו מפקדי מרייהו גבה דההיא סבתא יומא חד אפקדינהו לגבי חד מינייהו שמע קלא בי הלולא נפק אזל אפקדינהו לגבה דההיא סבתא אדאזל ואתא אגנוב מרייהו אתא לקמיה דרב ופטריה מאן דחזא סבר משום שומר שמסר לשומר פטור ולא היא שאני התם ידכל יומא נמי איניהו גופייהו גבה דההיא סבתא הוו מפקדי להו יתיב ר' אמי על

ספיר ואפי' למ"ד תחילתו צפשיעה וסופו צאונס פטור הכא כשמסר לשומר אחר חייב דהתם להיות נארע עד שצאו גנבים אצל הכא אגלאי מילתא שאותו הצל ואותו מקוס היה מסוכן יותר להמית בהמה זו דמיד שצאת שם התחיל החולי וכן קאמר אציי לקמן דאפי' למ"ד פטור הכא חייב:

לו

בג א מיי' פ"א מהל'

שבעות הל' ט סמג לאון רמ:

בב ב מיי' שם הל' ג סמג

לאון רלט:

בה ג מיי' שם פ"ז הל' צ

ופי"ח הל' ה והל' ו:

בז ד ה מיי' פ"א מהל'

סכרות הל' ו ופי"ד מהל' טקן ממון הל' יא וע"ה בהשגות ובמ"מ ופלי"מ סמג עשין פט סח טוש"ע ח"מ סי' רלא סעי' כו וסי' שה סעי' ה וסימן שלו סעיף ט:

בז ו מיי' פ"א מהל'

סכרות הל' ד סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי' רלא סעי' כו:

בח ז מיי' פ"ד מהל'

שאלה ופקדון הל' ו סמג עשין פח טוש"ע ח"מ סי' רלא סעי' כ:

בט ח ט מיי' שם הל' ח

טוש"ע שם סעי' כא:

‏»‏

רבינו חננאל

פעמים ששניהם באשם כגון שנגנבה ושניהן חייבין לשלם ונשבעו שמתה מחמת מלאכה דהיא הנאת ממון דבשברותיהו פטרי נפשייהו מממונא באשם. שוכר בחטאת ושואל באשם כגון שמתה ויכששו וטענו שמתה מחמת מלאכה ונשבעו בשקר שוכר דינו בשניהו אחד פטור בשניהו ולא נהנה ממון בשביעתו בחטאת. שואל שבמתה כדרכה חייב ופטור נפשיה במתה מחמת מלאכה באשם. שוכר באשם ושואל בחטאת כגון שנגנבה וטענו מתה כדרכה ונשבעו בשקר שוכר שחייב בגניבה ממון ובשביעתו נפטור באשם שהרי בשביעתו על שכן נהנה ממון אבל השואל דבין גניבה ובין במתה כדרכה חייב וכל הנהה ממון חייב חטאת שנשבע דהדיינים משביעין אותה אין חייבין עליה משום שבעת ביטוי. איתמר שומר שמסר לשומר רב אמר פטור. ואמר רב חסדא [לאו בפירוש אתמר אלא] מכללא אתמר דהנהו גינאי דהוו מפקדי כל יומא (מפקדי) מרייהו גביה לי בשביעה וההיא סבתא לא מהימנא לן בשביעה דהא אינהו כל יומא גבה דההיא סבתא הוו מפקדי למרייהו. ור' יוחנן אמר שומר שמסר לשומר חייב. ואמר אביי משום דיכול למימר אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר. ומותבינן עליה המפקיד מעות אצל חבריו צררן וחפשילן לאחריו או שמסרן לבניו הקטנים נעל בפניהם שלא כראוי חייב שלא שימר כדרך השומרין. ודייקי' מינה טעמא דקטנים הא בניו (אבל) גדולים פטור ואמאי נימא אין רצוני